

Frumvarp til laga um evrópska langtímaþárfestingarsjóði.

(Eftir 2. umræðu, 21. nóvember.)

1. gr.
Markmið.

Markmið laga þessara er að kveða á um skilyrði þess að heimilt sé að stofna, reka og markaðssetja sérhæfða sjóði sem evrópska langtímaþárfestingarsjóði eða ELTIF.

2. gr.
Lögfesting.

Ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/760 frá 29. apríl 2015 um evrópska langtímaþárfestingarsjóði, sem er birt í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 37 frá 27. maí 2021, bls. 1–24, skulu hafa lagagildi hér á landi með þeim aðlögunum sem leiðir af ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 19/2020 frá 7. febrúar 2020, sem birt var með auglýsingu nr. 3/2022 í C-deild Stjórnartíðinda, dags. 16. mars 2022, sbr. einnig bókun 1 um altæka aðlögun við samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. lög um Evrópska efnahagssvæðið, þar sem bókunin er lögfest.

Þegar vísað er til laga þessara í lögunum er átt við lögini og reglugerð ESB samkvæmt þessari grein.

Með vísun til tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2011/61/ESB í lögum þessum er átt við ákvæði laga um rekstraraðila sérhæfðra sjóða.

Með vísun til fagfjárfestis samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/65/ESB í 2. tölul. 2. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við fagfjárfesti samkvæmt lögum um markaði fyrir fjármálagerninga.

Með vísun til verðbréfafyrirtækis samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/65/ESB í b-lið 7. tölul. 2. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við verðbréfafyrirtæki samkvæmt lögum um markaði fyrir fjármálagerninga.

Með vísun til vátryggingafélags samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/138/EB í c-lið 7. tölul. 2. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við vátryggingafélag samkvæmt lögum um vátryggingastarfsemi.

Með vísun til rekstrarfélags samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/65/EB í f-lið 7. tölul. 2. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við rekstrarfélag samkvæmt lögum um verðbréfasjóði.

Með vísun til fjármálagernings samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/65/ESB í 16. tölul. 2. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við fjármálagerning samkvæmt lögum um markaði fyrir fjármálagerninga.

Með vísun til skipulegs markaðar samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/65/ESB í 18. tölul. 2. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við skipulegan markað samkvæmt lögum um markaði fyrir fjármálagerninga.

Með vísun til markaðstorgs fjármálagerninga samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/65/ESB í 19. tölul. 2. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við markaðstorg fjármálagerninga samkvæmt lögum um markaði fyrir fjármálagerninga.

Með vísun til eigna skv. 1. mgr. 50. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2009/65/EB í b-lið 1. mgr. 9. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við eignir skv. 64. gr. laga um verðbréfasjóði, nr. 116/2021.

Með vísun til samstæðureikningsskila samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2013/34/ESB í 7. mgr. 13. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við samstæðureikningsskil samkvæmt lögum um ársreikninga.

Með vísun til samþjöppunarmarka skv. 2. mgr. 56. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2009/65/EB í 2. mgr. 15. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við takmarkanir á eignasafni skv. 72. gr. laga um verðbréfasjóði, nr. 116/2021.

Með vísun til lokaðs sjóðs um sameiginlega fjárfestingu samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2003/71/EB í b-lið 3. mgr. 23. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við lokaðan sjóð um sameiginlega fjárfestingu í skilningi laga um lýsingu verðbréfa sem boðin eru í almennu útboði eða tekin til viðskipta á skipulegum markaði.

Með vísun til aðila skv. 2. mgr. 23. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2009/65/EB í 1. mgr. 29. gr. reglugerðar (ESB) 2015/760 er átt við aðila skv. 44. gr. laga um verðbréfasjóði, nr. 116/2021.

3. gr.

Eftirlit og upplýsingagjöf.

Fjármálaeftirlitið og Eftirlitsstofnun EFTA annast eftirlit samkvæmt lögum þessum í samræmi við samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. lög um Evrópska efnahagssvæðið, og samning milli EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls.

Um eftirlitið og um upplýsingagjöf innlendra aðila, bæði til Evrópsku verðbréfamarkaðs-eftirlitsstofnunarinnar og stofnana innan Evrópska efnahagssvæðisins, gilda ákvæði laga þessara, ákvæði reglugerðar (ESB) 2015/760 um evrópska langtímafjárfestingarsjóði, laga um evrópskt eftirlitskerfi á fjármálamarkaði og laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Fjármálaeftirlitinu er heimilt að beita ákvæðum laga þessara við framkvæmd eftirlits og vegna samvinnu við Eftirlitsstofnun EFTA og Evrópsku verðbréfamarkaðseftirlitsstofnuna samkvæmt lögum þessum.

Seðlabanki Íslands er lögbært yfirvald hér á landi í skilningi reglugerðar (ESB) 2015/760.

4. gr.

Eftirlitsheimildir.

Fjármálaeftirlitinu er heimilt að grípa til eftirfarandi ráðstafana til þess að tryggja að farið sé að lögum þessum:

1. Krefjast aðgangs að, afhendingar á eða afrits af öllum gögnum á því formi sem það telur nauðsynlegt til að sinna eftirliti sínu.
2. Krefja rekstraraðila sjóða samkvæmt lögum þessum um allar upplýsingar án tafar á því formi sem það telur nauðsynlegt til að sinna eftirliti sínu.

3. Krefja einstaklinga og lögaðila um allar upplýsingar sem tengjast starfsemi rekstraraðila sjóða samkvæmt lögum þessum.
4. Framkvæma vettvangsathuganir og vettvangsrannsóknir með fyrirframtilkynningu eða án tilkynningar.

Fjármálaeftirlitið skal banna rekstraraðila evrópsks langtímafjárfestingarsjóðs að nota heitið ELTIF eða evrópskur langtímafjárfestingarsjóður vegna sjóðs með staðfestu hér á landi fari hann ekki að lögum þessum.

Fjármálaeftirlitið skal banna markaðssetningu, sbr. 4. mgr. 56. gr. laga um rekstraraðila sérhæfðra sjóða, nr. 45/2020, sbr. 6. mgr. 31. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/760, ef rekstraraðili evrópsks langtímafjárfestingarsjóðs uppfyllir ekki skilyrði laga þessara eða laga um rekstraraðila sérhæfðra sjóða eða stjórvaldsfyrirmæla sem sett eru með stoð í þeim.

Fjármálaeftirlitið skal einungis framsenda tilkynningu skv. 57. gr. laga um rekstraraðila sérhæfðra sjóða, nr. 45/2020, sbr. 7. mgr. 31. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/760, ef rekstraraðili evrópsks langtímafjárfestingarsjóðs uppfyllir skilyrði laga þessara og laga um rekstraraðila sérhæfðra sjóða og stjórvaldsfyrirmæla sem sett eru með stoð í þeim.

5. gr.

Aðfararhæfi ákvarðana Eftirlitsstofnunar EFTA og dóma EFTA-dómstólsins.

Ákvarðanir Eftirlitsstofnunar EFTA samkvæmt lögum þessum eru aðfararhæfar, sem og dómar og úrskurðir EFTA-dómstólsins.

6. gr.

Úrbótakrafa vegna brots.

Komi í ljós að ákvæðum laga þessara eða stjórvaldsfyrirmæla settra með stoð í þeim sé ekki fylgt skal Fjármálaeftirlitið krefjast þess að úr sé bætt innan hæfilegs frests.

7. gr.

Stjórvaldssektir.

Fjármálaeftirlitið getur lagt stjórvaldssektir á hvern þann lögaðila eða einstakling sem brýtur gegn eftirtöldum ákvæðum reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/760 eða stjórvaldsfyrirmælum settum á grundvelli þeirra:

1. 1. mgr. 4. gr. um notkun á heitinu ELTIF eða evrópskur langtímafjárfestingarsjóður í tengslum við sjóð um sameiginlega fjárfestingu án þess að hafa fengið staðfestingu sem slíkur samkvæmt lögum þessum.
2. 1. mgr. 5. gr. með því að öðlast staðfestingu sjóðs með því að veita rangar upplýsingar.
3. 2. mgr. 5. gr. um notkun heitisins ELTIF án þess að rekstraraðili hafi verið samþykktur.
4. 2. mgr. 5. gr. með því að fá rekstraraðila samþykktan á grundvelli rangra upplýsinga.
5. 9. gr., sbr. 10.–11. gr., um fjárfestingarheimildir.
6. 12. gr. um hagsmunárekstra.
7. 13. gr., sbr. 14. og 17. gr., um hámörk fjárfestingar.
8. 15. gr. um takmarkanir á eignasafni.
9. 16. gr. um lán.
10. 23.–25. gr. vegna ítrekaðra brota á reglum um upplýsingagjöf til fjárfesta.
11. 26. gr. um aðstöðu fyrir almenna fjárfesta.

12. 27. gr. um innra matsferli vegna markaðssetningar til almenra fjárfesta.
13. 28. gr. um sértækar kröfur vegna sölu til almenra fjárfesta.
14. 5. mgr. 29. gr. um heimildir vörluaðila til hagnýtingar á eignum í vörsu.
15. 30. gr. um viðbótarkröfur vegna markaðssetningar til almenra fjárfesta.
16. 31. gr. um markaðssetningu á evrópskum langtímafjárfestingarsjóðum.

Sektir sem lagðar eru á einstaklinga geta numið frá 100 þús. kr. til 800 millj. kr. Sektir sem lagðar eru á lögaðila geta numið frá 500 þús. kr. til 800 millj. kr., en geta þó verið hærri eða allt að 10% af heildarveltu samkvæmt síðasta samþykktársreikningi lögaðilans eða 10% af síðasta samþykktársreikningi ef lögaðili er hluti af samstæðu.

Þrátt fyrir 2. mgr. er heimilt að ákvarða einstaklingi eða lögaðila sem brýtur gegn lögum þessum eða stjórnvaldsfyrirmælum settum á grundvelli þeirra stjórnvaldssekt allt að tvöfaldri þeirri fjárhæð sem nemur fjárhagslegum ávinningi af broti.

Ákvarðanir um stjórnvaldssektir eru aðfararhæfar. Sektir renna í ríkissjóð að frádregnum kostnaði við innheimtuna. Séu stjórnvaldssektir ekki greiddar innan mánaðar frá ákvörðun Fjármálaeftirlitsins skal greiða dráttarvexti af fjárhæð sektarinnar. Um ákvörðun og útreikning dráttarvaxta fer eftir lögum um vexti og verðtryggingu.

8. gr.
Saknæmi.

Stjórnsýsluviðurlögum verður beitt óháð því hvort lögbrot eru framin af ásetningi eða gáleysi.

9. gr.
Ákvörðun stjórnsýsluviðurlaga og annarra ráðstafana.

Við ákvörðun stjórnsýsluviðurlaga, þar á meðal fjárhæðar stjórnvaldssekta, og annarra ráðstafana vegna brots skal tekið tillit til allra atvika sem máli skipta, þ.m.t. eftifarandi, eftir því sem við á:

- a. alvarleika brots og hvað það hefur staðið lengi yfir,
- b. ábyrgðar hins brotlega,
- c. fjárhagsstöðu hins brotlega, sér í lagi með hliðsjón af ársveltu lögaðila eða árstekjum einstaklings,
- d. ávinnings hins brotlega af broti eða taps sem hann forðar með broti, þess tjóns sem brotið veldur þriðja aðila og, ef við á, hvers konar mögulegra kerfislegra áhrifa, að því marki sem unnt er að ákvarða það,
- e. samstarfsvilja hins brotlega,
- f. fyrri brota hins brotlega og hvort um ítrekað brot er að ræða, og
- g. ráðstafana sem hinn brotlegi griþur til eftir brotið til að koma í veg fyrir að brotið verði endurtekið.

10. gr.
Sátt.

Hafi aðili gerst brotlegur við ákvæði laga þessara eða ákvarðanir Fjármálaeftirlitsins á grundvelli þeirra er Fjármálaeftirlitinu heimilt að ljúka málinu með sátt með samþykki máls-aðila, enda sé ekki um að ræða meiri háttar brot sem refsiviðurlög liggja við. Sátt er bindandi fyrir málsaðila þegar hann hefur samþykkt og staðfest efni hennar með undirskrift sinni.

Seðlabanki Íslands setur reglur um framkvæmd 1. mgr.

11. gr.

Réttur grunaðs manns.

Í máli sem beinist að einstaklingi og lokið getur með álagningu stjórnvaldssekta eða kæru til lögreglu hefur sa sem rökstuddur grunur leikur á að hafi gerst sekur um lögbrot rétt til að neita að svara spurningum eða afhenda gögn eða muni nema hægt sé að útiloka að það geti haft þýdingu fyrir ákvörðun um brot hans. Fjármálaeftirlitið skal leiðbeina hinum grunaða um þennan rétt.

12. gr.

Frestur til að beita stjórnsýsluviðurlögum.

Heimild Fjármálaeftirlitsins til að leggja á stjórnsýsluviðurlög samkvæmt lögum þessum fellur niður þegar fimm ár eru liðin frá því að háttsemi lauk.

Frestur skv. 1. mgr. rofnar þegar Fjármálaeftirlitið tilkynnir aðila um upphaf rannsóknar á meintu broti. Rof frests hefur réttaráhrif gagnvart öllum sem staðið hafa að broti.

13. gr.

Refsing við broti.

Það varðar sektum eða fangelsi allt að tveimur árum, liggi þyngrí refsing ekki við broti samkvæmt öðrum lögum, að brjóta gegn eftifarandi ákvæðum reglugerðar (ESB) 2015/760:

1. 1. mgr. 5. gr. um starfsemi án staðfestingar sjóðs.
2. 2. mgr. 5. gr. um starfsemi án þess að rekstraraðili hafi fengið samþykki til að reka evrópskan langtímaþjárfestingarsjóð.
3. 2. mgr. 5. gr. um starfsemi þar sem rekstraraðili hefur fengið samþykki til að reka evrópskan langtímaþjárfestingarsjóð á grundvelli rangra upplýsinga.
4. 9. gr., sbr. 10.–11. gr., um fjárfestingarheimildir.
5. 30. gr. um viðbótarkröfur vegna markaðssetningar til almennra fjárfesta.

Brot gegn lögum þessum varða refsingu óháð því hvort þau eru framin af ásetningi eða gáleysi.

Heimilt er að gera upptækan með dómi beinan eða óbeinan hagnað sem hlalist hefur af broti gegn ákvæðum laga þessara sem varða sektum eða fangelsi.

Tilraun til brots eða hlutdeild í broti samkvæmt lögum þessum er refsiverð eftir því sem segir í almennum hegningarlögum.

Gera má lögaðila sekt fyrir brot á lögum þessum og reglum settum á grundvelli þeirra óháð því hvort sök verði sönnuð á tiltekinn fyrirsvarsmann lögaðilans, starfsmann hans eða annan aðila sem starfar á hans vegum. Hafi fyrirsvarsmaður lögaðilans, starfsmaður hans eða annar á hans vegum með saknænum hætti brotið gegn lögum þessum eða reglum settum á grundvelli þeirra í starfsemi lögaðilans má gera honum refsingu, auk þess að gera lögaðil-anum sekt.

14. gr.

Kæra til lögreglu.

Brot gegn lögum þessum sæta aðeins rannsókn lögreglu að undangenginni kæru Fjármálaeftirlitsins.

Varði meint brot á lögum þessum bæði stjórnsýsluviðurlögum og refsingu metur Fjármálaeftirlitið hvort mál skuli kært til lögreglu eða því lokið með stjórnvaldsákvörðun hjá því. Ef brot er meiri háttar ber Fjármálaeftirlitinu að vísa því til lögreglu. Brot telst meiri háttar

ef það lýtur að verulegum fjárhæðum, ef verknaður er framinn með sérstaklega vítaverðum hætti eða við aðstæður sem auka mjög á saknæmi brotsins. Jafnframt getur Fjármálaeftirlitið á hvaða stigi rannsóknar sem er vísað máli vegna brota á lögum þessum til rannsóknar lögreglu. Gæta skal samræmis við úrlausn sambærilegra mála.

Með kæru Fjármálaeftirlitsins skulu fylgja afrit þeirra gagna sem grunur um brot styðst við. Ákvæði IV.–VII. kafla stjórnsýslulaga, nr. 37/1993, gilda ekki um ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um að kæra mál til löggreglu.

Fjármálaeftirlitinu er heimilt að láta löggreglu og ákærvaldi í té upplýsingar og gögn sem það hefur aflað og tengjast þeim brotum sem tilgreind eru í 2. mgr. Fjármálaeftirlitinu er heimilt að taka þátt í aðgerðum löggreglu sem varða rannsókn þeirra brota sem tilgreind eru í 2. mgr.

Löggreglu og ákærvaldi er heimilt að láta Fjármálaeftirlitinu í té upplýsingar og gögn sem hefur verið aflað og tengjast þeim brotum sem tilgreind eru í 2. mgr. Löggreglu er heimilt að taka þátt í aðgerðum Fjármálaeftirlitsins sem varða rannsókn þeirra brota sem tilgreind eru í 2. mgr.

Telji ákærandi að ekki séu efni til málshöfðunar vegna meintrar refsiverðrar háttsemi sem jafnframt varðar stjórnsýsluviðurlögum getur hann sent eða endursent málið til Fjármálaeftirlitsins til meðferðar og ákvörðunar.

15. gr.

Stjórnvaldsfyrirmæli.

Seðlabanki Íslands setur reglur um nánari framkvæmd reglugerðar (ESB) 2015/760 um þau atriði sem koma fram í:

1. 3. mgr. 9. gr. um viðmið um þær aðstæður þar sem fjármálaafleiður þjóna eingöngu þeim tilgangi að vera vörn gegn áhættu sem er innbyggð í fjárfestingar sjóðs.
2. 7. mgr. 18. gr. um við hvaða aðstæður líftími evrópsks langtímaþjárfestingarsjóðs telst nægjanlega langur til að ná yfir lífsferil hverrar einstakrar eignar sjóðsins.
3. 3. mgr. 21. gr. um þær viðmiðanir sem nota skal við mat á markaði fyrir mögulega kaupendur og verðmat á þeim eignum sem á að losa um.
4. 2. mgr. 26. gr. um tegundir og einkenni á aðstöðu fyrir fjárfesta, tæknilega innviði og verkefni hennar að því er varðar almenna fjárfesta.

Seðlabanki Íslands setur reglur um lok mála vegna brota gegn lögum þessum með sátt, sbr. 10. gr.

16. gr.

Gildistaka.

Lög þessi öðlast gildi 1. febrúar 2023.